

TS 2024-2026 –suunnitteluohje

- * käyttötalouden ja investointiohjelman haltuunotto
- * investointiohjelman realistisuus talouden kantokykyyn nähden

KH 05.06.2023, lisämateriaali

Lempäälän kuntasää

- Kunta-alan uuden palkkasopimuksen kustannukset.
- Nopeasti kohonnut korkotaso.
- Korkea inflaatio, joka vaikuttaa myös ylisuuriksi kasvaneiden vuosi-investointien kustannusarvioihin.

Hyvä
verotulokasvu,
väestön
nettokasvu,
matala
työttömyys

- Kulukasvu kasvattaa palvelumenoja ja omaa rahaa ei riitä kasvuinvestointeihin
- Verotulot ovat puolittuneet → rohkeus investoida aiempaan tapaan, verotulokasvuun luottaen ei ole enää mahdollista.
- Vuosi 2024 painuu alijäämäiseksi ja alijäämäisyyden/velkaantumisen kierre kasvuinvestointien edessä uhkaa jatkua vuosina 2025-2026

2024 alijäämäarvio -4,5 milj. €
(= noin 0,8% veroprosenttituotto)

Investointiohjelman valmistelutilanne/ toukokuu -23 ...

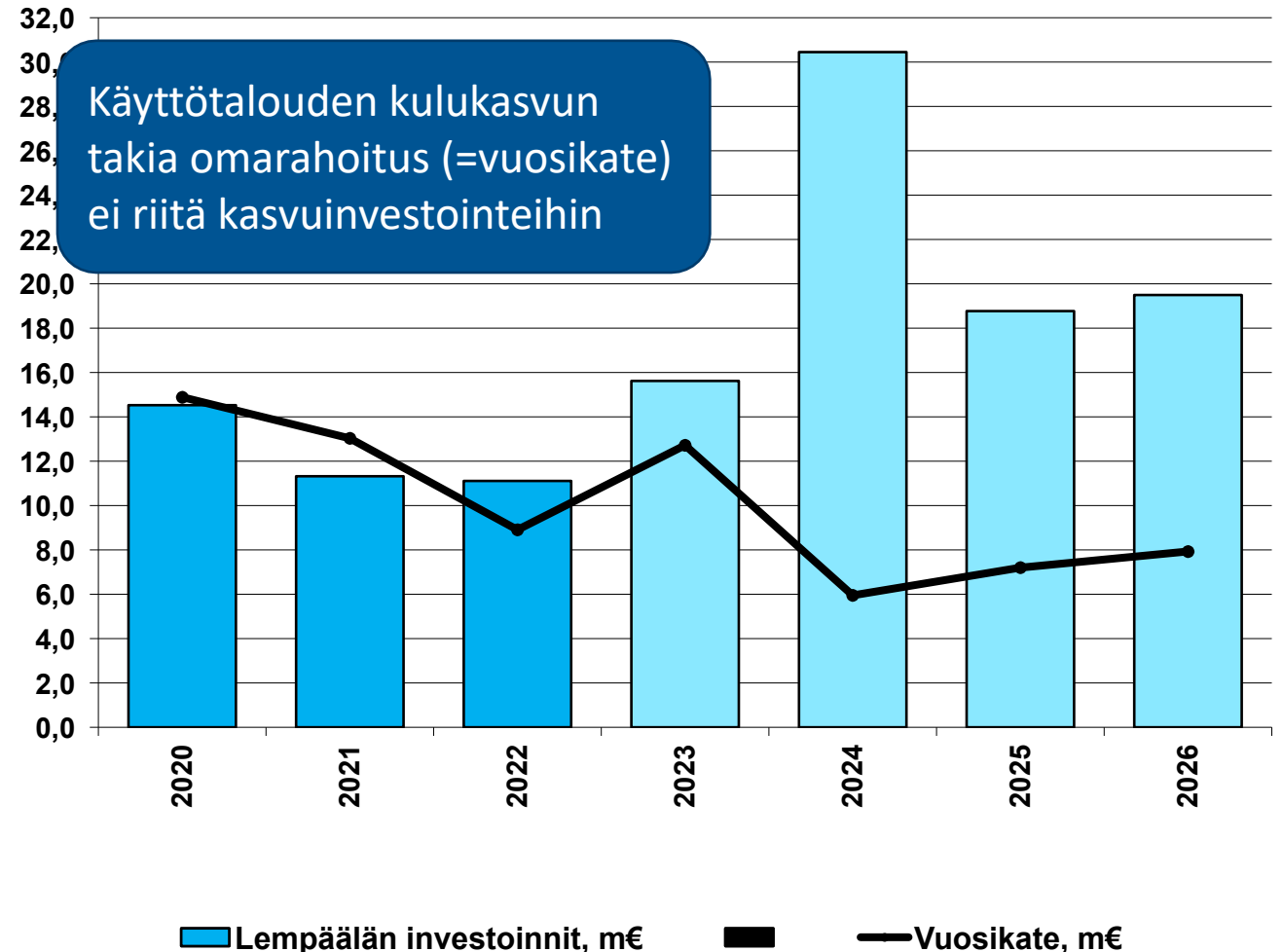
Lempäälän 2024-2026 vuosi-investointien ehdottomaksi kestävyysmaksimiksi tulee rajoittaa 20 m€/vuodessa. Investointipaine on etupainoinen. Investointitason on palattava huippuvuosien jälkeen tasoon 10-15 milj.€ /vuosi.

Ilman reagoitua ja korjaavia taloustoimia velan määrä kasvaisi noin 45 milj. €:lla nykyisestä n. 3500 €:sta/as. yli 5000 €:oon/as.

Jotta Lempäälän velkamäärä ja korkokulut eivät kasva hallitsemattomasti **tarvitaan talouden korjaussarja:**

- käyttötalouden kulusopeutusta
- lisää toimintatuottoja ja avustustuottoja
- investointiohjelman muutoksia, lykkäämistä ja karsintaa sekä valtionosuuksia investointeihin
- lisää verotuloja

Näillä korjaustoimillakin velka €/as. kasvaa, mutta vain noin 4500 €:oon/as, riippuen päätettävien keinojen järeydestä.

Suunnitteluohjeen käyttötalouden tulopohjan valmisteluperiaatteet

Verotulo- ja valtionosuusennusteet:

- suunnitteluohjeen vero- ja valtionosuustuottojen ennusteet pohjautuvat toukokuun alussa saatuihin Kuntaliiton koko maan ennusteisiin ja niistä johdettuihin kuntakohtaisiin ennusteisiin
 - suunnitteluohjeen laskelmat perustuvat nykyisiin veroprosenttipäätöksiin
 - kunnanvaltuusto vahvistaa vuoden 2024 veroprosentit lokakuun kokouksessaan
 - vuoden 2024 verotulot alenevat kuluvasta vuodesta, sillä vuonna 2023 tilityksiin sisältyy vielä ”verohäntää” ennen hyvinvointialueuudistusta voimassa olleilla jako-osuuksilla
 - KL:n vuosien 2024-2026 verotuloennustetta on maltillistettu noin 0,6 milj. € / kukin vuosi
 - KL:n vuoden 2024 valtionosuustuloarvio 20,6 milj. € perustuu toukokuussa saatuun ennakkotietoon
 - valtionosuustuloarvioon vuosille 2025-2026 ei ole arvioitu muutoksia keskeneräisistä hallitusohjelmaneuvotteluista johtuen

Toimintatuotot:

- tuloarvio on tehty maltillisesti ja varovaisuutta käyttäen:
 - hyvinvointialueen maksamat vuosivuokrat arvioitu vuoden 2023 mukaiseen tuottotasoon
 - maan myyntivoitot on arvioitu luovutusohjelman tukeutuen 2,0 milj. €;n keskimääräisellä tuloarviolla
 - varhaiskasvatuksen ja maankaatopaikan maksutuottojen arviota on alennettu
 - yleinen maksu-/taksatarkistusten kasvuarvio +2%

Suunnitteluohjeen käyttötalouden kulupohjan valmisteluperiaatteet

Henkilöstökulut:

- Yli 55 % uuden kunnan käyttötalousmenoista on henkilöstökuluja
 - suunnitteluoletuksena on, että tuleville vuosille varaudutaan uusien korottuneiden palkkasopimusten sopimuskasvuun + palkkaohjelmaan
 - Nykyisen sopimuskauden jälkeen kasvuksi on arvioitu +2%/vuosi

Palveluostot sekä aineet ja tarvikkeet:

- suunnitteluohjeen inflaatiovaikutusta alhaisempi kasvuvaraus +1,5 % merkitsee kulusopeutustoimien jatkamista

Avustukset ja muut toimintakulut:

- kotihoidontuen kuntalisäpilotti sisällytetään avustuskuluihin
- markkinakorkojen kohonnut taso otetaan huomioon leasingkuluissa

Kokonaistalouden ohjauksen valmistelun aikataulua

